

Galéria umelcov Spiša uvádza premiérový výstavný projekt vizuálnej umelkyne Evy Čarnokej pod názvom *Päťdesiat odtieňov čiernej*, odrážajúci 50 rokov vyzrievania ženy, ktorá za misiu svojho pozemského života považuje približovať umenie divákovi a rozvíjať ich vnútorný svet.

Miesto / kontakt:	Galéria umelcov Spiša (GUS) – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, Spišská Nová Ves, www.gus.sk
Názov výstavy:	Päťdesiat odtieňov čiernej
Termín výstavy:	11. 12. 2024 – 30. 3. 2025
Vernisáž výstavy:	streda, 11. 12. 2024 o 17.00
Kurátorka projektu:	Mgr. Mira Sikorová-Putišová
Kontakt pre médiá:	Mgr. Lucia Benická, riaditel@gus.sk , 0948 882 717
O výstave na webe:	https://www.gus.sk/patdesiat-odtienov-ciernej/

Galéria umelcov Spiša, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, uvádza premiérový výstavný projekt vizuálnej umelkyne a zanietenej „pančelky“ Evy Čarnokej, odrážajúci 50 rokov vyzrievania ženy, ktorá za misiu svojho pozemského života považuje približovať umenie divákovi a rozvíjať ich vnútorný svet. Výstava je uvedená v rámci dramaturgického cyklu *Jubilanti*, v kurátorskej koncepcii Miroslavy Sikorovej-Putišovej.

Názov výstavy *Päťdesiat odtieňov čiernej* naznačuje sklon k recesii a snahe odľahčiť problémy pozitívnym prístupom. Autorka často s humorom paroduje samú seba. Názov by mohol odkazovať na okrúhle jubileum alebo na paródiu známeho romantického filmu *Päťdesiat odtieňov sivej*. Čierna symbolizuje aj smutné zážitky zo života (strata blízkeho človeka, vážne ochorenie, bolesť...), ktoré na výstave oživujú texty zamerané na rozvíjanie pozitívneho myslenia. Tvorba Evy Čarnokej siaha od grafického experimentu, fotografie, videa, happeningu, objektu, až k svetelným inštaláciám. V duchu vízie Jeana Dubuffeta sa zaoberá neškolenou výtvarnou tvorbou detí, mládeže, dospelých a seniorov. Inklinuje k tvorbe interaktívnych diel, ktoré motivujú návštevníkov galérie k triedeniu myšlienok a pocitov, vedú k sebaujadreniu. Jej tvorbu často sprevádzajú texty s úlohami, cez ktoré môže vnímateľ dielam lepšie porozumieť.

Kurátorka výstavy Miroslava Sikorová-Putišová uvádza: „V podaní Evy Čarnokej je tvorba živým organizmom, kde je umenie predovšetkým kontextuálnou jednotkou a autorka sa nevyhýba sa tomu, že jej diela bývajú často moderované zásahmi zvonka (interaktívny charakter, existencia pevne previazaná s pedagogickou činnosťou). Za jej realizáciami je cítiť silný subjekt ženy/umelkyne cez telesnosť, krehkosť telesnej stránky spojenú s pomínutnosťou, zdravotnými ohrozeniami alebo procesom prirodzeného starnutia a tiež s typickým seba-definovaním sa v civilnom i umeleckom svete. Zameranie sa na telo a jeho prirodzené premeny v toku času by tiež mohlo smerovať úvahy k feminizmu, resp. postfeminizmu, kategóriám, ktoré však prešli za posledných cca 30 rokov v našom umení redefinovaním i aktualizáciami. Na prvý pohľad kľúčový subjekt ženy – typický pre tieto tendencie, je v tvorbe umelkyne aspektom chápaným z inej pozície – nespája sa z radikálnosťou (feminizmus) a nie úplne kopíruje rodové otázky (postfeminizmus). Vo svojej podstate je „nežne punkový“ - je ironický i zmierlivý - vo vzťahu k vlastnému telu, ale i bytiu v ženskej telesnej schránke), ale aj ošetrojúci - vo vzťahu k starostlivosti o seba samú – nielen telesne, no i mentálne, k čomu prostredníctvom umenia pobáda aj iných.“

Profil autorky / evacarnoka.com

Eva Čarnoká, v minulosti Eva Tkáčiková (alias E. T.) sa narodila v r. 1974 v Žiline. V r. 2000 ukončila štúdium na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, v ateliéri voľnej farebnej grafiky doc. Vojtecha Kolenčíka. Zúčastnila sa rôznych výtvarných projektov, sympózií, samostatných a kolektívnych výstav na Slovensku a v zahraničí (Poľsko, Česká republika, Maďarsko, Chorvátsko, Rumunsko, Francúzsko, Litva, Španielsko). Svoju tvorbu prezentovala napr. v rámci medzinárodného projektu Biela noc (v r. 2012, 2013, 2014, 2016) a na hudobno-výtvarnom festivale Pohoda (v r. 2015). Aktuálne žije a tvorí v Kysaku. Je členkou košickej umeleckej komunity o. z. STROJ. Eva Čarnoká (neé Tkáčiková) je zastúpená v zbierke Galérie umelcov Spiša a jej dielo bolo uvedené v r. 2014/2015 na výstave so Samom Čarnokým v rámci cyklu *Dvojice* (výstupom je autorský katalóg, ISBN 978-80-89081-48-6).

Galéria umelcov Spiša, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, patrí medzi najmladšie zberateľské inštitúcie v regióne (založená v roku 1987). Galéria sa zameriava na profesionálne výtvarné umenie s prioritnou orientáciou na spišský región. V poslednom desaťročí sa pôsobenie galérie rozširuje z regionálneho na širší národný a európsky priestor. Zbierkový fond galérie tvorí 2 561 výtvarných artefaktov, časť z nich je prezentovaná v troch stálych expozíciách – Terra Gothica, Jozef Hanula a Záhrada umenia. Galéria realizuje množstvo sprievodných a edukačných programov v dialógu s aktuálnymi výstavnými konceptami a zbierkovými predmetmi.